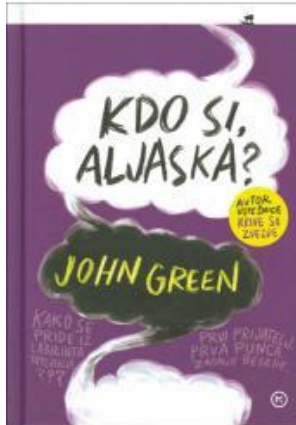

Green, John: **Kdo si, Aljaska?**

Prev. Ana Barič. Spr. beseda Breda Sobočan. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. (Odisej), 280 str.

| M | 4. stopnja | spremna beseda

| mladostniki, prijateljstvo, smrt, šola, zaljubljenost, žalovanje

»Ravno to je uganka, a ne? A je blodnjak življenje ali smrt? Pred čim bi rad pobegnil – pred svetom ali pred njegovim koncem?«

Miles Halter, prvoosebni pripovedovalec zgodbe, je obseden z zadnjimi (poslovilnimi) besedami slavnih ljudi in zato prebira njihove biografije. V srednjo šolo se odpravi precej daleč od svoje družine, »iskat gre veliki morda« (to so mdr. zadnje besede, ki jih je izrekel francoski renesančni pesnik François Rabelais). V študentskem naselju si ustvarja nov krog prijateljev: njegov frajerski cimer Polkovnik, inteligenten sošolec Takumi, prijateljica Lara in seveda čudovita, pametna, zabavna, seksi, samodestruktivna, skrivnostna, odbita in do konca fascinantna Aljaska Young. Skozi študijske in obštudijske štorije se med njimi stke pristno prijateljstvo, ki ga prekine nepričakovana in nerazumljiva Aljaskina nesreča. Mladostniki, in predvsem Miles, se zdaj še intenzivneje začnejo spraševati o smislu življenja in o smislu smrti. Tem razmišljanjem pa daje širino tudi pouk verstev, kjer jih profesor spodbuja, naj razmišljajo o tem - tudi tako, da jim "naloži" esej na temo »Kako bom prišel iz tega blodnjaka«, kar so sicer zadnje besede, ki jih je menda izrekel Simon Bolivar:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Simon_Bolivar (obenem pa Aljaska občuduje roman Gabriela Marqueza *General v svojem blodnjaku*).

O romanu *Kdo si Aljaska?* ni težko najti priporočil:

- na hrbtni strani knjige, v Bukli idr.,
- spremna beseda na kraju knjige z naslovom *Tisto, ob čemer se lomi morje ... Kdo si ti? Kdo sem jaz?*, ki jo je prispevala dr. Breda Jelen Sobočan,
- Na fejsnbuku: http://www.mladinska.com/fejstbuk/zivljenje_ni_izi/knjiga?aid=4252

Spodbude za branje:

- Ob vsej promociji mladih bralcev najbrž ne bo težko spodbuditi, da bi prebrali ta mladinski roman, še posebej, če so že prebrali roman *Krive so zvezde*, ki je bil prvi prevod pisatelja Johna Greena v slovenščino.
- Po branju najprej prisluhnem, kaj bodo spontano povedali o tem romanu, ki je dobra žanrska mešanica in res »očarljiva, smešna in žalostna zgodba o veličastnosti življenja«.

- Kaj menijo o tem, da je pisatelj razdeli besedilo na dva dela, »Prej« in »Potem«? (Ko se zavemo svojega konca, ko se nam razpre ontološka razlika, najbrž nikoli več ni tako, kot je bilo oz. nismo, kar smo bili. Gre za iniciacijo.) In ob vsem še eno ključnih vprašanj: Kdo sem, kdo si ti, kdo je (bila) Aljaska?
- Da bi se lažje dotaknili vseh vidikov razmišljanja o življenju in smrti v tem romanu (zadnje besede znanih ljudi, pouk o verstvih sveta, Aljaskina nesreča, občutek krivde, smrt Aljaskine mame, o sprejemanju in odpuščanju idr.), izberem nekaj ključnih odlomkov besedila iz »Prej« in »Potem« in jih fotokopirane razdelim med bralce. Prosim jih, da vsak glasno prebere svoj odlomek in pove, iz katerega dela romana je, in predvsem, kaj se je zgodilo pred odlomkom in kaj po njem. Tako organiziram pogovor o besedilu, seveda pa so dobrodošle tudi intimne izkušnje bralcev, če jih želijo prispevati, toda nikakor ne silim!

Nadaljnje spodbude za branje:

- *Kdo si, Aljaska?* je prvenec priljubljenega pisatelja Johna Greena (1977), leta 2006 je bil nagrajen s prestižno nagrado Michael L. Printz, ki jo podeljuje Ameriška zveza knjižničarjev.
- Mladim bralcem vsekakor priporočim tudi njegov roman *Krive so zvezde*. Morda so videli tudi film, posnet po tem romanu?

Green, John: **Krive so zvezde**.

Prev. Boštjan Gorenc. Spr. beseda Berta Jereb. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013. (Odisej), 304 str.

| M | 3. stopnja | spremna beseda, za pogovore o knjigah

| Amsterdam, bolezni, branje, dekleta, depresija, knjige, ljubezen, mladostniki, rak (bolezni), smrt, stiske

Uspešnica *Krive so zvezde* se je kmalu po izidu povzpela na prva mesta najbolj prodajanih romanov, zgodbo pa so tudi že prelili na filmsko platno, kjer je prav tako požela vse pohvale. Roman je pretresljiva pripoved o dveh najstnikih, ki ju združi bolezen. Glavna junaka sta najstnika Hazel in Gus, ki bolehta za neozdravljivo obliko raka. Ko se spoznata, je njun svet prepoln bolnišnic, medicinskih sester in novih oblik zdravljenja, ki ga zamenja svet smeha, upanja, pustolovščin in predvsem iskrene ljubezni, za katero sta mislila, da je ne bosta nikoli izkusila. Njuno zgodbo so mladi bralci takoj sprejeli za svojo in navdušenci so ju že razglasili za Romea in Julijo 21. stoletja. Četudi je zgodba pretresljiva in čustvena, uspe avtorju najti smisel za humor, neposrednost in nagajivost. Tragična zgodba, ki bi zlahka postala patetična, se temu ogne v velikem loku in si ne zatiska oči pred kruto resničnostjo, problematike ne skuša olepševati na noben način. Prav zato skozi branje doživljamo močne in silovite občutke, ki nas silijo k razmišljanju o lastnem življenju, ljubezni in umrljivosti. (PP)

(Vir: *¿60:40?*, Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig 2014).

- Če bi moji mladi bralci želeli brati več knjig na temo smrti, potem jim vsekakor priporočim romana *Barjanski otrok* in *Rdeče kot kečap*, ki ju že imamo tudi v naši »priporočilnici« in poiščem še nekatere druge iz Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih pripravlja MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo: <http://www.mkli.si/prirocnik/item/451>) Tole se lahko razvije o pravo raziskavo »tema smrti v

mladinski literaturi«! (Da, vem, nekateri naslovi se v mojih priporočilih ponavljajo: kaj morem, če pa so kakovostna literarna besedila mnogoplastna ... in so mi res všeč!)

Boyne, John: **Nace gre od doma: pravljica.**

Prev. Jana Ambrožič. Ilustr. Oliver Jeffers. Dob pri Domžalah: Miš, 2011. (Čiv), 226 str.

| P | 2. stopnja | o avtorjih

| begavci, bolezni, fantje, lutke, Ostržek (literarni junak), prijateljstvo, smrt, starci

Brulé, Michel: **Deček, ki je želel spati.**

Prev. Radojka Vrančič. Ilustr. Ivan Milutchev. Ljubljana: Vale-Novak, 2007, 96 str.

| M | 3. stopnja | o avtorjih

| Jezus Kristus, revščina, Rio de Janeiro, sanje, sirote, smrt, vrednote

Dowd, Siobhan: **Barjanski otrok.**

Prev. Tina Mahkota. Spr. beseda Tina Mahkota. Hlebce: Zala, 2014, 327 str.

| M | 4. stopnja | o avtorjih, spremna beseda

| arheologija, barje, dekleta, Irska, mladostniki, mumije, nasilje, politika, prazgodovina, smrt, stoletje, 2. pol. 20., zgodovina

Gaiman, Neil: **Pokopališka knjiga.**

Prev. Maja Novak. Ilustr. Dave McKean. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011, 2011. (Žepnice), 298 str.

| M | 3. stopnja | nova izdaja, o avtorjih, ponatis

| fantje, nadnaravno, pokopališča, sirote, smrt, vzporedni svetovi

Green, John: **Krive so zvezde.**

Prev. Boštjan Gorenc. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013. (Žepnice), 293 str.

| M | 3. stopnja | nova izdaja, o avtorjih, ponatis, za pogovore o knjigah

| Amsterdam, bolezni, branje, dekleta, depresija, knjige, ljubezen, mladostniki, rak (bolezni), smrt, stiske

Hill, David: **Se vid'va, Simon!**

Prev. Vida Vrečar. Spr. beseda Zvezdana Majhen. Dob pri Domžalah: Miš, 2003, 2004. (Zorenja), 180 str.

| M | 3. stopnja

| bolezni, drugačnost, družina, invalidnost, mladostniki, razumevanje, samopodoba, smrt, strpnost

Hof, Marjolijn: **Majhna možnost.**

Prev. Katjuša Ručigaj. Dob pri Domžalah: Miš, 2007. (Prva zorenja), 112 str.

| P | 2. stopnja

| družina, očetje, smrt, strah, vojne

Ness, Patrick: **Sedem minut čez polnoč:** napisano po zamisli Siobhan Dowd.

Prev. Ana Ugrinović. Ilustr. Jim Kay. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013, 214 str.

| M | 4. stopnja | o avtorjih, simbolična pripoved, za pogovore o knjigah

| bolezni, drevesa, fantastična bitja, matere, očetje, pošasti, sanje, sinovi, smrt, strah

Thydell, Johanna: **Zvezde sijejo v temi.**

Prev. Danni Stražar. Spr. beseda Danni Stražar, Irena Miš Svoljšak. Dob pri Domžalah: Miš, 2007. (Zorenja), 282 str.

| M | 3. stopnja

| babice, dedki, dekleta, matere, mladostniki, odraščanje, pogum, prijateljstvo, rak (bolezni), smrt

Valentine, Jenny: **Kako sem spoznal Violet Park: Violet sem srečal po njeni smrti, to ni bila ovira, da je ne bi spoznal.**

Prev. Jana Ambrožič. Dob pri Domžalah: Miš, 2009. (Zorenja +), 155 str.

| M | 4. stopnja | o avtorjih

Yumoto, Kazumi: **Nepričakovan konec poletja.**

Prev. Nina Golob. Dob pri Domžalah: Miš, 2009. (Zorenja), 196 str.

| M | 3. stopnja | o avtorjih

| mladostniki, prijateljstvo, smrt, starci, strah, žalovanje

Zevin, Gabrielle: **Onkraj.**

Prev. Marjeta Gostinčar Cerar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2008. (Odisej), 231 str.

| M | 3. stopnja

| onostranstvo, smrt

Zusak, Markus: **Kradljivka knjig.**

Prev. Katerina Draškovič. Ljubljana: Sanje, 2010. (Sanje. Roman), 541 str.

| M | 4. stopnja |

| deklice, druga svetovna vojna, Judje, nacizem, nasilje, Nemčija, poštenost, rejništvo, smrt, sočutje, sodobnost, stoletje, 2. pol. 20., vojne